

Можливо, якби того травневого дня хмари над Києвом не боролися із сонцем, а грім, обіцяючи зливу, не гримів то над одним районом міста, то над іншим, елегантна пані середнього віку так і не завершила б до тієї кав'ярні на Подолі. Але в природі щось коїлося, жінці стискало скроні, віддаючи болем то в тім'я, то в потилицю, і врятувати її могла лише порція міцної кави, або й не одна.

Отже, особа, вбрана в довгу білу спідницю та яскраву батистову блузу, підперезану тонким ремінцем, у темних окулярах і з невеличкою сумочкою на руці, озирнулася навколо й потерла скроні обома руками. Оглядна домогосподарка, яка саме тягла з Житнього ринку набиті продуктами торби, з подивом помітила на незнайомці білі мереживні рукавички й виразно хмикнула. Але жінка не звернула на те уваги — її радар був налаштований на каву, і за хвилину вона вже відчинила двері, над якими була вивіска «Кав'ярня-книгарня».

Внутрішній простір приміщення виявився більшим, ніж можна було уявити ззовні, зважаючи на щільність розташування вхідних дверей інших закладів уздовж вулиці. Він являв собою кілька окремих площадок зі столиками, розташованих на трьох рівнях і з'єднаних досить крутими дерев'яними сходами. Стіни прикрашені полицями зі старовинними млинками для кавових зерен, мідними й латунними

кавниками, турочками, якими користувалися колись дуже давно. Відвідувачка піднялася на найвищий, третій ярус-балкон, де всі столики були вільні. Тут вона помітила на стінах ще й полиці з книжками, доступні для відвідувачів.

Коли після першої чашки кави в очах у жінки розвидніло, а біль відпустив голову, вона попросила ще одну порцію «медикаменту» та тістечко «Наполеон». Чекаючи на замовлення, простягла руку до полиці, витягла навмання книжку й розкрила її навздогад. Очі вихопили абзац тексту, у якому невідома авторка розмірковувала про життя та нелегку жіночу долю. Дама зітхнула, закрила грубий томик, поставила його на місце й занурилась у власні думки — ніщо цьому не заважало. Погляд її втупився в невеличкий стіл, на якому зібралися разом мереживні рукавички, цукорниця та модні недешеві окуляри від сонця.

Коли офіціантка принесла замовлення, відвідувачка здригнулася, трусонула головою, відганяючи думки, і раптом побачила на грудях дівчини бейджик із написом «Книжниця Аня».

За півгодини, спускаючись сходами, жінка зауважила книжкові полиці й у двох інших залах, а ще в однієї офіціантки роздивилася бейджик «Книжниця Віра». Це видалося дивним — вона вперше бачила таке поєднання кави з книжкою й офіціантки з бібліотекаркою чи продавчиною книгарні. Подякувавши за каву, жінка сховала очі за темними окулярами і вже збиралася вийти на вулицю, як одна з дівчат простягнула їй рекламну листівку й усміхнулася:

— Ви чули про нашу акцію «Живі книги»? Ось, ознайомтеся. Може, візьмете участь... Люди помалу відгукуються, складаємо картотеку, може бути цікаво, — і вона вказала на невеличкий дерев'яний ящик із кількома поштовими листівками, що стояли в ньому вертикально.

— Дякую, — кутиками губ усміхнулася відвідувачка, узяла рекламу й вийшла в спекотний травень із надто нестабільною синоптичною перспективою.

День минув, як минув. Як усі її дні останнім часом — подібні до інших безглузких діб. Увечері вдома вона то блукала з кутка в куток незатишною квартирою, то виходила на балкон подихати повітрям, що було насичене запахом вимитого зливою молодого листя та терпким ароматом липких тополинних бруньок. Раптом у сумочці запікав есемескою мобільний. Вона здригнулася й швидко рушила в коридор. Повідомлення виявилось анонсом чергової акції від оператора зв'язку, телефон повернувся на місце, а реклама з кав'ярні нарешті привернула увагу жінки, якій, здавалося, більше просто нічим було себе зайняти.

«Кав'ярня-книгарня протягом травня і червня проводить акцію «Живі книги», під час якої відвідувачі зможуть приміряти на себе роль Читача або живої Книги.

Читач обирає в каталозі Книгу й повідомляє бажані день і годину зустрічі. Кав'ярня все узгоджує й запрошує Книгу на сеанс Читання, який, за умовою акції, триває годину. Протягом цього часу Книга розповідатиме Читачеві історії зі свого життя.

Кав'ярня пригощає Книгу кавою на вибір, а Читач, вдячний за приділений час та відвертість, додає до кави й оплачує десерт.

За більш детальною інформацією просимо звертатися до книжниць або за телефонами кав'ярні.

Бажаємо приємного Читання та спілкування! Ми впевнені, що цікавих історій у світі набагато більше, ніж уже написаних книжок!»

2

— Так-так, звісно, запишіть номер мого мобільного, я чекатиму на ваш дзвінок, — промовив до офіціантки за барною стійкою високий чоловік у темних окулярах і продиктував номер, попросивши підписати його «Віктор».

Він подякував, зробив невловимий жест, і коротка паличка в його руці раптом набула необхідної довжини, щоб незряча людина могла простукувати нею до рогу перед собою і визначати маршрут.

Цю несподівану метаморфозу предмета помітила та сама жінка в мереживних рукавичках, що якраз увійшла до кав'ярні. Вони розминулися біля вхідних дверей. Відвідувачка відступила вбік, пропускаючи його на вулицю, проте незрячий чоловік встиг втягнути ніздрями дещо п'янкий, як для ранкового виходу на каву, аромат її парфумів.

— Доброго ранку! Ви знову до нас? — усміхнулася її книжниця Аня. — Обирайте столик, зараз я принесу меню.

— Доброго, — стримано всміхнулася жінка і не рушила з місця, — власне, я хотіла розпитати про вашу акцію...

— А! Вас зацікавило?! — засяяла усмішкою дівчина. — І ким би ви хотіли бути — Читачем чи Книгою?

— Я?.. — жінка зробила паузу, а потім видала, ніби пірнула в воду: — Власне я — письменниця. Доволі відома, хоч і друкуюся під псевдонімом, але в мене зараз певний творчий ступор... І я подумала... Може, саме ці ваші живі Книги розкажуть мені щось цікаве, так би мовити, стануть саме тим зерном, із якого...

— Ух ти! — одночасно вигукнули обидві офіціантки, які стояли поруч.

— Це ж треба! Жива письменниця! Клааас! — захоплено промовила книжниця Аня. — А ми ще вчора вас примітили! Ні, люди мистецтва таки насправду відрізняються від інших!

— Та не те щоб... — знизала плечима відвідувачка і знову роззирнулася довкола.

— Ой, не кажіть! — замахала руками Аня. — Он, бачили, щойно вийшов чоловік? Він, хоч і дуже любить читати, але був військовим і втратив зір, ну, майже втратив, ледве бачить обриси фігур і світло. То так зрадів, дізнавшись про нашу акцію! А що? Ходитиме до нас, «читатиме»... Ось уже обрав собі Книгу, будемо з нею домовлятися. Ой, про що це я? А! То по ньому ж видно, що він звичайний! А по вас — що ви людина мистецтва!

— Дякую, — всміхнулася жінка на таку бурхливу й безпосередню реакцію.